

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник керівника

(проректор з науково-педагогічної роботи)

Володимир ЄРМАЧЕНКО

БІЗНЕС-ПРОЦЕСИ І МОДЕЛІ ФІНАНСОВИХ СИСТЕМ

Робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

07 Управління та адміністрування
072 Фінанси, банківська справа та страхування
третій (освітньо-науковий)
Фінанси, банківська справа та страхування

Вид дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

Вибіркова
Українська

Завідувач кафедри
банківської справи і фінансових послуг

Олег КОЛОДІЗЄВ

Харків
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри банківської справи і фінансових послуг
протокол № 19 від 01 вересня 2020 року.

Розробники:

Колодізєв О.М., д.е.н., проф. кафедри банківської справи і фінансових послуг
Внукова Н.М., д.е.н., проф. кафедри банківської справи і фінансових послуг

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Сучасні тенденції змін у світових фінансових ринках впливають на необхідність розробки інноваційних рішень у бізнес процесах і моделях фінансових систем. Актуалізація запровадження інструментів і моделей для розвитку бізнес процесів посилюється через збільшення складності фінансово-економічних відносин. Швидкими темпами відбуваються зміни у організації банківських систем та фінансового ринку країн з розвиненою економікою. Все більш активно цифровізуються як міжнародні, так і національні платіжні системи. При обмеженості фінансових ресурсів та світової фінансово-економічної кризи першорядними виступають моделі прогнозів та підтримки прийняття фінансових рішень інвесторами.

Виходячи з цього, нагальнюю є необхідність удосконалення та осучаснення теоретико-методичного базису та розроблення дієвого інструментарію для визначення суттєвих змін у банківській системі та на фінансовому ринку через актуалізацію завдань розвитку та моделювання його сценаріїв та тенденцій.

Навчальна дисципліна «Бізнес-процеси і моделі фінансових систем» є вибірковою та вивчається згідно з навчальним планом підготовки здобувачів освітньо-наукового ступеня "доктор філософії" (спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»).

Метою викладання даної навчальної дисципліни є формування базисної системи компетентностей з функціонування бізнес-процесів та використання моделей фінансових систем, розвитку вмінь з їх використання у практичній діяльності.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Бізнес-процеси і моделі фінансових систем» є:

визначення структури та особливостей організації бізнес-процесів у банківських системах та фінансових ринках;

оцінка функціонування платіжних систем на сучасному етапі їх розвитку;

встановлення тенденцій функціонування банківських систем в умовах глобалізації та забезпечення фінансової стабільності національної банківської системи;

ознайомлення зі сценаріями підходами щодо моделей поведінки інвестора на фінансовому ринку;

вивчення сучасних моделей дослідження тенденцій на фінансовому ринку та підтримки прийняття рішень.

Здобувач повинен сформувати системне розуміння взаємозв'язків у фінансових системах, навчитися визначати економічні передумови, проблеми їх розвитку, встановити зв'язок з іншими теоретичними та прикладними навчальними дисциплінами фінансово-економічного спрямування та науковими дослідженнями за цим напрямом.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	1A
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	Залік

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
«Методологія та організація наукових досліджень» «Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях» «Сучасні проблеми розвитку фінансів, банківської справи і страхування»	Дисципліни професійного спрямування спеціальності за навчальним планом та дисципліни вибіркової складової

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
<p>Здатність обґрунтовувати рішення у сфері розвитку фінансових систем, моделювати бізнес-процеси, виокремлювати завдання з функціонування банківських систем та фінансового ринку</p>	<p>Знати: найбільш передові концептуальні та методологічні основи науково-дослідницької та професійної діяльності у фінансових системах, зокрема, банківської та фінансового ринку, і на межі предметних галузей фінансів, економіки та менеджменту; методичні підходи до розв'язання складних завдань і проблем оцінювання діяльності фінансових установ, зокрема, банків, що потребує оновлення та інтеграції знань в умовах недостатньої інформації, світової фінансово-економічної кризи та ін.</p> <p>Уміти: розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання з функціонування фінансових систем, зокрема, банків, і професійну практику функціонування суб'єктів фінансового ринку і розв'язувати значущі соціальні та наукові проблеми розвитку бізнес процесів та моделювання фінансових систем, ініціювати інноваційні комплексні проекти з повною автономністю під час їх реалізації.</p>
<p>Здатність до розвитку теоретико-концептуальних основ системи управління банківськими ризиками, удосконалення підходів щодо їх оптимізації</p>	<p>Знати теоретичні та концептуальні основи розвитку фінансових систем, зокрема, банківських, уміти виокремлювати проблеми, пов'язані з їх функціонуванням; сучасні фінансові бізнес-технології фінансового ринку на національному та міжнародному рівні.</p> <p>Уміти приймати оптимальні рішення в умовах визначеності, невизначеності, ризику та конфлікту; Уміти критично аналізувати, оцінювати та синтезувати нові та складні ідеї розвитку фінансових систем, зокрема, банківських, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, нести відповідальність за навчання інших.</p>

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Механізм функціонування сучасних банківських систем

Тема 1. Структура та особливості організації банківських систем країн з розвиненою економікою

Поняття та структура кредитної системи, види кредитних установ. Поняття кредитного механізму країни. Конкуренція в банківській сфері. Універсалізація й інтернаціоналізація банківської діяльності. Моделі взаємозв'язку банків із промисловістю та структура фінансового ринку. Еволюція грошово-кредитної системи США. Характеристика функціонування ФРС. Розвиток банківської системи Великобританії, Японії.

Необхідність та методи державного регулювання грошово-кредитних відносин.

Інструменти Центрального банку (ЦБ) щодо управління попитом і пропозицією грошей в економіці: облікова політика; політика рефінансування; система часткових резервів; операції на відкритому ринку; управління золотовалютними резервами; пряний вплив на кредит. Види монетарної політики центральних банків: таргетування валютного режиму; таргетування грошової маси; таргетування рівня інфляції; таргетування прихованого показника.

Діяльність міжнародних валютно-кредитних організацій, порядок формування статутного капіталу, розподіл голосів, функції та операції.

Тема 2. Національний банк України – центральний банк держави

Національний банк України: особливості становлення, структура, функції та операції. Функції та операції НБУ. Значення емісія як монопольної функції центрального банку.

Зміст монетарної (грошово-кредитної) політики (ГКП) центрального банку, її місце та роль у державному регулюванні економіки. Визначення стратегії і тактики грошово-кредитної політики. Показники, на яких ґрунтуються грошово-кредитна політика.

Операції НБУ з регулювання грошового обігу. Регулювання та нагляд за діяльністю банків. Центральний банк – банкір та фінансовий агент уряду. Валютна політика. Валютне регулювання НБУ і контроль.

Тема 3. Дослідження функціонування платіжних систем на сучасному етапі їх розвитку

Учасники та технологічна інфраструктура платіжних систем. Основні поняття платіжної системи. Загальна схема класифікації платіжних систем. Функції банків у платіжній системі залежно від їх ролі у процесі виконання платежу.

Система електронних платежів та система масових електронних платежів в Україні. Технологія розрахунків у СЕП. Система термінових переказів. Моделі обслуговування консолідованого коррахунку. Розрахунки за допомогою національної системи масових електронних платежів.

Особливості організації зарубіжних платіжних систем. Основи організації, мета створення, умови членства та використання засобів S.W.I.F.T.

Перспективи розвитку платіжних систем. Шляхи інтеграції українських банків до світової системи банківських послуг. Поняття «криптографія» та «криптовалюта». Характеристика Bitcoin та принципи використання.

Тема 4. Механізм організації діяльності банку та проведення банківських операцій

Організація діяльності та управління банком. Тенденції функціонування банків на ринку банківських послуг. Операції банків з формування ресурсної бази. Операції з організації розрахунків та платіжного обігу клієнтів банку. Особливості кредитно-інвестиційних операцій банків. Специфіка операцій банків в іноземній валюти.

Тема 5. Забезпечення стабільності вітчизняної банківської системи

Актуальні проблеми забезпечення стабільності банківської системи. Поняття банківського ризику. Причини виникнення ризиків у банківській діяльності. Поняття фінансової стабільності банку. Проблеми та загрози фінансовій стабільності банків. Внутрішні та зовнішні фактори, які впливають на фінансову стабільність банків. Їх характеристика. Поняття фінансової кризи, її причини. Системний ризик банківської діяльності.

Організація та функціонування системи ризик-менеджменту в банку. Поняття та зміст ризик-менеджменту банку. Принципи банківського управління ризиками. Елементи і підсистеми системи управління ризиками банку.

Антикризове управління банківською системою. Типи стратегій антикризового управління банком.

Соціальна відповідальність банківського бізнесу. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб.

Тема 6. Тенденції функціонування банківських систем в умовах глобалізації

Створення та особливості функціонування міжбанківських об'єднань. Фінансова глобалізація, її наслідки в банківській сфері. Розвиток сфер міжнародного банківського бізнесу. Міжнародна банківська справа. Діяльність банків у міжнародних фінансових центрах. Міжнародний фінансовий ринок, його функції. Іноземний капітал у банківській системі. Переваги та недоліки присутності іноземного капіталу в економіці країни.

Змістовий модуль 2. Моделювання фінансових ринків

Тема 7. Фінансові ринки: базові компоненти і принципи функціонування

Загальне поняття фінансового ринку. Базові компоненти. Принципи функціонування. Поняття економіко-математичного моделювання. Сучасні підходи до моделювання фінансового ринку. Класифікація моделей дослідження фінансового ринку. Класифікація моделей функціонування фінансового ринку. Типи інституційних інвесторів.

Тема 8. Моделі поведінки інвестора на фінансовому ринку

Моделі поведінки інвестора на фінансовому ринку. Оптимізаційні моделі. Модель Марковіца. Модель Шарпа. Модель Тобіна. Формування оптимальних портфелів цінних паперів. Оптимізація інвестиційного портфеля банку. Структурно-функціональна схема формування інвестиційного портфеля. Використання підходів системного аналізу. Застосування систем підтримки прийняття рішень (СППР) Decision Making Helper та інших систем для вибору найкращих альтернатив.

Тема 9. Моделі технічного аналізу на фінансовому ринку

Поняття технічного аналізу. Особливості застосування технічного аналізу на фінансовому ринку. Гіпотеза щодо ефективного ринку. Визначення елементів технічного аналізу фінансового ринку.

Тема 10. Сучасні моделі дослідження тенденцій на фінансовому ринку

Моделі аналізу часових рядів. Оцінка індексів фондою біржі. Перевірка наявності взаємозалежностей на фінансовому ринку. Дослідження коінтеграційних ефектів на фінансовому ринку. Визначення впливу компонент фінансового ринку. Оцінка зв'язності учасників. Інститути спільного інвестування. Міжнародні аспекти венчурного інвестування.

Тема 11. Моделювання сценаріїв розвитку елементів фінансового ринку

Побудова сценаріїв розвитку фінансового ринку. Визначення циклічних складових розвитку та випадкових флюктуацій. Дослідження ефективності побудованих сценаріїв. Побудова ієрархічної структури проблем розвитку фінансового ринку.

Методи навчання та викладання

Основним методом викладання за дисципліною є пояснально-ілюстративний метод, що є інструментом вивчення теоретичного матеріалу, усі лекції представлені у вигляді презентацій з використанням Microsoft PowerPoint. Для досягнення компетентностей та результатів навчання також використовуються методи: дискусії (теми 1, 4, 5, 6 7); демонстрація ілюстративного матеріалу (теми 2 –7, 9 - 11), моделювання професійних ситуацій (теми 7-11), робота в малих групах (теми 1, 4, 7, 10), кейс-стаді (тема 4, 6; тема 11), різnotипні індивідуальні (теми 1, 7 - 11) та групові роботи (теми 4 - 5, 10), робота з джерелами статистичної інформації та нормативними актами (тема 2).

Порядок оцінювання результатів навчання

ХНЕУ ім. С. Кузнеца використовує накопичувальну (100-балльну) систему.

Поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу отримати залік, – 60 балів).

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового диференційованого заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Проведення **поточного оцінювання** знань здобувачів відбувається під час лекційних, семінарських, практичних занять та виконання завдань.

Лекції: максимальна кількість балів за кожне заняття 2 бали, за умови активної участі у дискусіях під час лекцій, відповідей на запитання за темою. Загальна кількість балів за лекційні заняття складає 20 балів.

Практичні (лабораторні) та семінарські заняття:

максимальна кількість балів під час семінарських (практичних) і лабораторних занять складає 1 бал, за умови активної участі у дискусії за темою, загальна кількість балів за двома модулями курсу складає 10 балів;

підготовка і виконання аналітичних звітів – дозволить отримати здобувачеві 18 балів;

виконання здобувачем вищої освіти індивідуальних (творчих завдань, кейсів) завдань дозволить накопичити 15 балів;

написання колоквіуму – підсумкової контрольної роботи за першим модулем курсу дозволить отримати 10 балів.

Контрольні роботи складаються з практичних та тестових завдань за кожною темою та оцінюються в максимум 13 балів.

Самостійна робота включає пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою, підготовка до контрольної роботи, виконання індивідуального завдання, підготовка презентацій за різною тематикою – 14 балів. Результати самостійної роботи перевіряються і оцінюються під час аудиторного поточного контролю – усних опитувань, доповідей презентацій і письмових робіт.

Підсумковий/семестровий контроль знань та компетентностей здобувачів з навчальної дисципліни проводиться у формі семестрового диференційованого заліку, завданням якого є перевірка розуміння здобувачем програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Під час семестрового контролю у формі диференційованого заліку підсумкова кількість балів з навчальної дисципліни (максимум – 100 балів) визначається як сума (проста) балів за результати успішності здобувача при поточному контролі в межах 1 і 2 модулів курсу.

Здобувача слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60.

Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	Задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	Незадовільно	Незараховано

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Max бал
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. Механізм функціонування сучасних банківських систем				
Тема 1.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція-дискусія «Структура та особливості організації банківських систем країн з розвиненою економікою».	Участь у дискусії	2
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 1. Семінар-дискусія за питаннями: 1. Особливості виникнення банківської діяльності. 2. Грошові реформи та їх види. Інструменти реалізації грошових реформ: практичний аспект для вітчизняної економіки. 3. Причини хронічної інфляції долару, починаючи з 1940 р. Особливості розвитку грошової системи США. 4. Особливості грошово-кредитної системи Великобританії 5. Фінансовий голод японських корпорацій, структура та функції кредитної системи Японії.	Активна участь у практичному занятті	1

	<i>Самостійна робота</i>			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Підготовка аналітичного звіту: "Ключові ознаки і параметри банківських систем ЄС". Вивчення літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС за темою. Підготовка до практичного заняття Підготовка аналітичного звіту за темою	Перевірка аналітичного звіту	3
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 2.	Лекція	Лекція «Національний банк України – центральний банк держави»	Участь у дискусії	2
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 2. Семінар-дискусія за питаннями: 1. Визначення, цілі і напрями діяльності НБУ. 2. Діалектика розвитку Національного банку України згідно діючого законодавства. 3. Еволюція грошово-кредитної політики НБУ, розвиток готівкового грошового обігу в Україні. 4. Механізм здійснення касового виконання бюджету України. 5. Роль НБУ в управлінні державним зовнішнім боргом. 6. Валютний курс та фактори, які на нього впливають. Лібералізація валютного регулювання в Україні. Виконання завдань	Активна участь у практичному занятті	1
<i>Самостійна робота</i>				
Тема 3.	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС за темою. Підготовка до практичного заняття (офіційний сайт НБУ). Підготовка ПРЕЗЕНТАЦІЇ за темою: "Монетарна політика НБУ: від теорії до практики". Розробка прогнозних показників і заходів реалізації.	Перевірка презентації	4
	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Дослідження функціонування платіжних систем на сучасному етапі їх розвитку»	Участь у дискусії	2

Тема 4-5.	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 3. Семінарське заняття за питаннями: 1. Засоби обробки та передачі інформації в платіжних системах. 2. Криптографічний захист інформації в системі розподілу ключів. Заходи щодо захисту інформації в платіжних системах. 3. Технологія обміну платіжними документами та квитанціями в СЕП. Визначення оптимальної моделі обслуговування банків в СЕП та схеми проходження платежу для кожної з обраних моделей ".	Активна участь у практичному занятті	1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС за темою. Підготовка творчого завдання за темою: "Розвиток платіжних систем в контексті функціонування Fintech, блокчайн і криптовалют".	Перевірка творчого завдання	6
	Аудиторна робота			
	Лекції	Лекції «Механізм організації діяльності банку та проведення банківських операцій». «Забезпечення стабільності вітчизняної банківської системи».	Участь у дискусії	2
	Практичне заняття	Семінар-дискусія за питаннями: 1. Сучасні послуги та операції банків. 2. Дослідження механізму створення та реєстрації вітчизняних банків. 3. Взаємозв'язок структурних підрозділів банку з головними операціями. 4. Проблеми капіталізації вітчизняних банків. 5. Шляхи мінімізації кредитного ризику банку. Завдання для розробки кейсу: "Визначення найбільш прийнятного для банку варіанту збільшення об'єму кредитування за рахунок різних джерел".	Активна участь у практичному занятті	1
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС за темою. Підготовка до контрольної роботи	Поточна контрольна робота	8

Тема 6.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Тенденції функціонування банківських систем в умовах глобалізації»	Участь у дискусії	2
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою 5. Вирішення практичних завдань з розробки антикризової стратегії функціонування банку. Колоквіум за змістовним модулем 1.	Активна участь у практичному занятті. Колоквіум	11
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Розробка кейс-ситуації: "Визначення найбільш прийнятного для банку варіанту збільшення об'єму кредитування за рахунок різних джерел". Вивчення літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС. Самостійна робота за темою "Іноземний капітал у банківській системі ", «Соціальна відповіальність банківського сектору». Підготовка до колоквіуму.	Перевірка кейсу	4
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Моделювання фінансових ринків				
Тема 7.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Фінансові ринки: базові компоненти і принципи функціонування».	Участь у дискусії	2
	Лабораторне заняття	Лабораторне заняття за темою 1. «Дослідження динаміки розвитку фінансових ринків. Показники динаміки».	Активна участь у лабораторній роботі	1
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС за темою. Підготовка до лабораторного заняття. Підготовка Аналітичного звіту за темою (огляд сайтів, статистичних звітів).	Перевірка Аналітичного звіту	3
Тема 8.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Моделі поведінки інвестора на фінансовому ринку».	Участь у дискусії	2

	Лабораторне заняття	Лабораторна робота 1. Використання моделей Марковица та Шарпа для побудови ПЦП.	Активна участь у лабораторній роботі	1
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС за темою. Підготовка до лабораторної роботи. Підготовка Звіту з ЛР1.	Перевірка звіту	4
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 9.	Лекція	Лекція «Моделі технічного аналізу на фінансовому ринку».	Участь у дискусії	2
	Лабораторне заняття	Лабораторна робота 2. Проведення технічного аналізу за допомогою технічних індикаторів.	Активна участь у лабораторній роботі	1
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС за темою. Підготовка до практичного заняття. Підготовка Звіту з ЛР2.	Перевірка звіту	4
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 10.	Лекція	Лекція «Сучасні моделі дослідження тенденцій на фінансовому ринку».	Участь у дискусії	2
	Лабораторне заняття	Лабораторна робота 3. Побудова моделі декомпозиції часового ряду. Поточна контрольна робота	Активна участь у лабораторній роботі. Поточна контрольна робота.	6
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Вивчення літератури, текстів лекцій, матеріалів ПНС за темою. Підготовка до лабораторної роботи. Підготовка звіту з ЛР3. Підготовка до контрольної роботи.	Перевірка звіту	4
<i>Аудиторна робота</i>				
Тема 11.	Лекція	Лекція «Моделювання сценаріїв розвитку елементів фінансового ринку»	Участь у дискусії	2

	Лабораторне заняття	Лабораторна робота 4. Побудова сценаріїв розвитку сегментів фінансового ринку. Презентація за змістовним модулем 2	Активна участь у лабораторній роботі. Перевірка Презентації.	11
<i>Самостійна робота</i>				
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Ознайомлення з нормативною базою і літературою. Вивчення текстів лекцій, матеріалів ПНС. Виконання творчого завдання. Підготовка презентації.	Перевірка творчого завдання	5
Загальна максимальна кількість балів по дисципліні				
100				

Рекомендована література

Основна

1. Внукова Н. М. Аналіз міжнародного досвіду застосування ризик-орієнтованого підходу у сфері протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та розповсюдження зброї масового знищення / Н. М. Внукова, О. М. Колодізєв, І. М. Чмутова // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – Вип. 17. – С. 610 – 628. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/>
2. Колодізєв О. М. Контролінг як технологія управління фінансовими та нефінансовими структурами: монографія / О. М. Колодізєв, І. М. Чмутова, К. М. Азізова, М. В. Максімова. – Х. : Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 352 с.
3. Колодізєв О. М. Формування монетарної політики національного банку в контексті забезпечення сталого розвитку економіки країни: Монографія / О. М. Колодізєв, І. О. Губарєва, Є. М. Огородня. – Х. : Вид. «ІНЖЕК», 2015. – 328 с.
4. Пономаренко В. С. Вплив державного регулювання та нагляду на розвиток ризик-орієнтованої системи фінансового моніторингу України / В. С. Пономаренко, Н. М. Внукова, О. М. Колодізєв, С. А. Ачкасова // Financial and credit activity: problems of theory and practice Vol. 2, No 29 (2019). - pp. 420 - 429.
5. Пономаренко В.С. Моделі поведінки інвестора на фондовому ринку // В. С. Пономаренко, Е. В. Раевнева, К. А. Стрижиченко Х. : ВД "ІНЖЕК", 2004. - 260 с.
6. Статистичне моделювання та прогнозування: Навчальний посібник. Під ред. д-ра екон. наук, проф. О. В. Раєвневої. Х.: ВД «ІНЖЕК», 2014. – 578 с.

Додаткова

1. Богдан Т. П. Трансформація національної системи контролю руху капіталів в умовах реформування міжнародної фінансової архітектури / Т. П. Богдан // Фінанси України. – 2013. – № 7. – С. 18-32.
2. Боголіб Т. М. Фінансовые инструменты регулирования финансового рынка / Т. М. Боголіб // Теория и практика управління. – 2013. – № 2. – С. 34–42.
3. Дербенцев В. Д. Синергетичні та еконофізичні методи дослідження динамічних та структурних характеристик економічних систем / В. Д. Дербенцев, О. А. Сердюк, В. М. Солов'йов. – Черкаси : Брама-Україна, 2010. – 300 с.
4. Єфименко Т. І. Актуальні проблеми трансформації економічних теорій в умовах глобальних змін / Т. І. Єфименко // Фінанси України. – 2013. – № 5. – С. 7-18.

5. Клебанова Т. С. Математичні методи і моделі ринкової економіки / Т. С. Клебанова, О. В. Раєвнєва, К. А. Стрижиченко. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2010. – 450 с.
6. Vnukova N. Indicators-Markers for Assessment of Probability of Insurance Companies Relatedness in Implementation of Risk-Oriented Approach / Nataliia Vnukova, Sergiy Kavun, Oleh Kolodiziev, Svitlana Achkasova, Dariia Gontar // Economi Studies (Ikonicheski Izследvania), 32 (1), 2020. - P. 151-173. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=843467>
7. Nataliya Vnukova, Sergii Kavun, Oleh Kolodiziev, Svitlana Achkasova and Daria Hontar (2019). Determining the level of bank connectivity for combating money laundering, terrorist financing and proliferation of weapons of mass destruction. Banks and Bank Systems, 14(4), 42-54. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://dx.doi.org/10.21511/bbs.14\(4\).2019.05я](http://dx.doi.org/10.21511/bbs.14(4).2019.05я)

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://data.oecd.org/eduatt/population-with-tertiary-education.htm>
2. Офіційний сайт Federal Reserve Economic Data [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.research.stlouisfed.org/fred2/>
3. Офіційний сайт Internet World Stats [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.internetworldstats.com/stats4.htm>
4. Офіційний сайт Національне комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. – Режим доступу: <http://nfp.gov.ua>
5. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ssmsc.gov.ua>
6. Офіційний сайт Національного банку України [Electronic resource]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
7. Сторінка курсу на платформі Moodle (персональна навчальна система) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=5378>
8. Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця : навчальна дисципліна «Бізнес-процеси і моделі фінансових систем» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/enrol/index.php?id=5694>